

Viegeszaból

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN: HÖV HÓRA 2.00 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 48.

Tüzérségi harc az olasz fronton

Német repülők megtámadták Anglia keleti partvidékét

Az olasz háboru

Vezérkarunk jelentése

Budapest, augusztus 7. — Hivatalos jelentés.

Olaszországban tüzérségi harc és járőrtevékenység.

Albániában Berattól nyugatra visszavertünk erős előretöréseket. A felső Devoli völgyében további haladást értünk el.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, augusztus 7. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: A Sommetól északra vívott harcokban ejtett foglyok száma 28-ra emelkedett. A Bray—corbierl országúttól délre egy angol ellentámadás új vonalaink előtt omlott össze.

A felderítő tevékenység a Lys mindkét oldalán és az Avre mentén különösen élénk volt. Egy ellenséges részleges támadás Montdidiertől északnyugatra tüzelésünk hatása következtében nem fejlődhetett ki.

A német trónörökös hadcsoportja: A Vesde mentén a reggeli órákban részleges támadások. — Fismestől keletre a Veslén át végrehajtott előretörés alkalmával foglyokat ejtettünk. Este élénk tüzharc, amelyet Braisne és Peroches mindkét oldalán erős ellenséges támadások követtek, melyeket részben tüzelésünkkel, egyes helyeken pedig ellentámadással visszautasítottunk.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Páris lövetése

Berlin, augusztus 7. Genfből táviratozzák idevaló lapoknak: A Havas-ügynökség felhivatalos közleményben megerősíti egyes

lapok jelentéseit, amelyek hirt adtak arról, hogy a német messzehordó gépek legutóbb erősen tüzeltek Párisra és hogy a Luxembourg-palota, amelyben az állami törvényszék most ülészik, szintén veszedelemben forog. Erre való tekintettel a párisi katonai kormányzóság a városi tanácsal egyetértőleg elhatározta, hogy a palotát védelem céljából be fogja fődetni.

Sikeressé légi támadás Anglia keleti partjai ellen

Berlin, augusztus 7. A Wolff-ügynökség jelenti:

Augusztus 5-ről 6-ra virradó éjjel Strasser repülőtest, aki már több eredményes léghajótámadást vezetett, léghajórajaink egyikevel Közép-Anglia keleti partján, különösen Bostonnál, Norwich és a megerősített Humbert torkolatánál hatásos bombatámadással érzékeny károkat okozott. Ez alkalommal léghajója, bátor legénységével együtt, valószínűleg hősi halált halt. A támadásban részt vevő többi léghajó az erős ellenhatás ellenére is veszteség nélkül tért vissza. A kipróbált elesett vezér mellett különösen kivették részüket az eredmény elérésében Pröls tartalékos korvettkapitány, egy léghajó parancsnoka, valamint Zächmar Walter von Freidenreich és Doose sorhajóhadnagyok.

A TENGHERÉSZETI VEZÉRKAR
FŐNÖKE.

Amerika beavatkozása meghosszabbítja a háborut

Berlin, augusztus 6. A német front viszávonása a Marnetól a Vesle mögé a berlini politikai körök és a német nép hangulatát láthatóan befolyásolta. Amerika a hivatalos adatok szerint eddig 1.4 millió katonát hozott Franciaországba, ezzel a tömeggel teljesen kitöltötte az ellenséges fronton támadt réseket és a németek áttörési kísérleteit egyre nehezebbé teszi. Ha azonban Amerika ennyi katonát a csapatszállítás közben történt minden komolyabb veszteség nélkül át tudott hozni, világos, hogy ezután 1—2 év alatt még igen jelentékeny erőket áthozhat.

Ez természetesen megnehezíti a német front helyzetét és rendkívül meghosszabbítja a háborut. A hangulat ilyen körülmények között nagyon komoly lett és maguk a nagynémet körök is, amelyek, mint gróf Reventlow írja, valósággal fellelegzettek, amikor Amerika beavatkozott a háboruba, mert addig azt hitték, hogy a tengeralattjárókat Amerika senlegessége akadályozta teljes erejük kifejtésében, most már egészen más hangon beszélnek és elvesztették hetyke hangjukat. A nép nagy tömege azonban továbbra is joggal és rendületlenül bizik a német hadseregben, bármennyire is kívánja a békét.

Malvyt öt évi száműzetésre ítélték

Rotterdam, augusztus 7. Párisból táviratozzák: A szenátus mint főtörvényszék Malvy volt belügyminisztert hivatali kötelességmulasztásban találta bűnösnek. A főtörvényszék tanácskozásra vonult vissza, hogy ezen az alapon ítéletet hozzon.

Berlin, augusztus 7. A Malvy-pörben — mint Bernből táviratozzák — a szenátusi választmány titkos szavazással úgy döntött, hogy a hazaárulásról szóló vádpontot figyelmen kívül hagyja, mire Flaudin szenátor a hivatalos kötelességek megszegéséről szóló szakasz alkalmazását indítványozta és ezt 98 szavazattal 56 szavazat ellen elfogadták. — Huszonnyolcan tartózkodtak a szavazástól.

Páris, augusztus 7. (Havas-ügynökség) Az állami főtörvényszék Malvy volt belügyminisztert öt évi száműzetésre ítélte, polgári jogainak elvesztése nélkül.

Foch tábornok Franciaország marsallja

Zürich, augusztus 7. Foch tábornoknak Poincaré elnök a nép hálájának elismeréséül Franciaország marsallja címet adományozta.

Anglia visszaköveteli Belgium hadisarcát

London, augusztus 7. Lord Robert Cecil az alsóházban kijelentette, hogy a németek hadisarcaként Belgiumra kiróttak 2 milliárd frankot. A béketárgyaláson e hadisarc is elintézendő dolgot képez.

Bratianut vád alá helyezik

Bukarest, augusztus 7. A román kamara tegnap megkezdte a Bratianu elleni vizsgálat ügyében kiküldött bizottság jelentésének tárgyalását. A kamara egyhangú határozattal vád alá helyezte Bratianut, a többi miniszter ügyében pedig a kamara legközelebbi ülésén fog dönteni.

URANIA

Ma, csütörtökön
augusztus 8.

Amerikai film!

A kaméliás

hölgy

dráma 4 felvonásban.

Főszereplő:

Klara Kimball Jeung.

Előadások 6 órától
utolsó előadás 9-től 11-ig

APOLLO

Ma, csütörtökön
augusztus 8.

Az árendás

Zsidó

népszínmű 4 felv.

Főszereplők:

Lenkeffy Ica

Gál Gyula

Báthory Giza

Kemenai Lajos

Előadások 6 órától
utolsó előadás 9-től 11-ig

Az antiszemitizmus körül

A képviselőház ülése

Budapest, augusztus 7.

A képviselőház mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Szász Károly elnök. Napirenden van a katonai ellátásról szóló törvényjavaslat.

Rajasics József báró: Kéri mindazokat, akik mindenáron szerepelni akarnak, ne illeszenek fel a besugóknak és ne támadják könnyelműen Horvátországot.

A javaslat érdemére nézve a horvát képviselők már deklarációt tettek. A magyar országgyűlésnek nincsen joga, hogy a honvédség címét egyoldalúan megváltoztassa. Ezért a maga és társai nevében kijelenti a következőket: A miniszterelnöknek Hreljanovic képviselő nyilatkozatára adott válasza olyan kijelentéseket tartalmaz, amelyek az állami alaptörvény határozmányainak nem felelnek meg s amelyeket Horvátország soha helyesnek el nem ismert és a jövőben sem fog elismerni.

Wekerle Sándor miniszterelnök: A képviselő ur hangoztatja annak szükségességét, hogy Magyarországnak és Horvátországnak meg kell egymást értenie. Én ezt elismerem, de hangsúlyozom, hogy mai nyilatkozata nem szolgálja ezt a megértést. Én tételes törvényeink szavai szerint fogok eljárni. Mint a múltkor is kijelentettem, a legnagyobb előzékenységet tanúsítom a horvát kérdésben, a köszönet és az elismerés azonban ezért a mai felszólalásban az, hogy a képviselő ur új jogokról és új kötelességekről emlékezett meg. Ez egy olyan terület, amelyre én a képviselő urat nem követem. Épségben tartom a jogokat és kötelességeket, de ezeknek semmiféle új határát el nem ismerem. Éppen ezért ajánlom, hogy térjünk át mai napirendünkre.

Barta Ödön előadó szólásra áll fel. A horvát képviselők kis csoportja kivonul a teremből.

Barta Ödön: Hiába vonulnak ki a képviselő urak, ki kell emelnem, hogy állom azt, amit a múltkor mondtam. Ismétlem, hogy a horvát képviselők minapi törekvése államellemes. — Hangsúlyozni kell, hogy a magyar honvédség nem két honvédség. A király személyében két szuverén egyesül: a magyar király és az osztrák császár. Harmadik szuverén nincs, a két szuverénítés közé harmadikat nem lehet beleprésselni és ezért fentartom azt, amit a múltkor mondtam.

Telegdi Pál gróf, mint a Hadigondozó elnöke, azokkal a kérdésekkel foglalkozik, amelyek a Hadigondozó tevékenységével kapcsolatosak. Örömet fejez ki, hogy e kérdésekben az egész Ház egyértelműen azt a felfogást vallja, hogy a Hadigondozó és főleg a rokkantak kérdése nem charitatív kérdés, de nemzetgazdasági probléma. Elsősorban a régi foglalkozáshoz való visszatérés a cél.

Tisza István gróf hosszasan foglalkozik a rokkant-kérdéssel. Elsősorban a rokkantak családjaira kell figyelmet fordítani. A Ház engedélyével eltérve a tárgytól, sajnálkozását fejezi ki, hogy belekeverték a vitába az antiszemitizmus kérdését, amelynek a rokkant-kérdéshez semmi köze sincs. Elítéli az antiszemitizmust minden tekintetben. A zsidók fölött általánosságban ítéletet mondani igazságtalanságra vezet. Ő is látott már vitéz zsidó tiszteket. — Az a baj, hogy a legtöbb visszasságokat feltüntető foglalkozási ágak a zsidók kezében vannak. Tudomása szerint a kormány kötelességének tartja a visszaélések szigorú üldözését s a visszaélések megszüntetésével az antiszemitizmus is csökkenni fog. Az alkalmatlan idegeneket el kell távolítani és az árdragítókat nem 50 és 100 koronás büntetésekkel kell sújtani, mert ezzel illuzoriussá tesszük a törvényt. A javaslatot elfogadja.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Az előző kormány intézkedéseinek a hadigondozó tekintetében nem változtattak. Az antiszemitiz-

musról szólva kijelenti, hogy a bűnösöket nem szabad egy felekezettel azonosítani. A kormány az igazi bűnösöket szigorúan üldözi. A galíciaiak visszatelepítése folyamatban van, de természetesen csak olyan határok között, amelyek civilizált államban lehetségesek, mert atrocitásokra a kormány nem ragadtathatja magát.

Az elnök bejelenti, hogy a honvédelmi miniszter hosszasan kíván szólni és így kéri, hogy beszédét holnap mondassa el.

A Ház ehhez hozzájárult, mire áttértek az interpellációkra.

Fényes László a galíciaiak sürgős eltávolítását követeli.

Radvanszky Antal a felekezeti tanítók részére ruhaszegély kiutalását kéri.

Zichy János gróf megnyugtató választ adott.

Radvanszky Antal a telefonközpont hanyagsága ellen szólal föl.

Reöck Iván a marharekiválás sérelmeit teszi szóvá.

Az ülés egynegyed 4 órakor ért véget.

Halálos ítélet a bécsi rablógyilkosság pörében

Davit Emot halálra ítélték, Franke Kurt 15 évi sulyos börtönt kapott

Bécs, augusztus 7.

Davit Emo és Franke Kurt bűnyüvének tárgyalását ma folytatta a törvényszék.

Vérfagyasztó jelenet volt, mikor a tárgyalás megnyitása után az elnök felszólította Franke Kurtot, mutassa meg az esküdteknek azt a ruhát, amelyet viselt, mikor a gyilkosságot végrehajtott. A fiatal vádlott odament a törvényszék emelvényére és kivett az egyik utazókosárból egy rend ruhát, az esküdtek felé tartotta és a legnagyobb közömbösséggel mutatta ráta a nagy vérfoltokat. A közönség eliszonyodott és az esküdtek soraiban mozgólódás támadt.

Dr. Pressburger védő indítványozta, hogy a törvényszék kérje ki az egészségügyi orvosi tanács véleményét Franke Kurt elmeállapotát illetően, hiszen tisztán áll a bíróság előtt, hogy ez az eset pathologikus, a törvényszéki orvosszakértők is született gonosztevőnek ítélték Franke Kurtot.

Dr. Hoffmannthal, Davit Emo védője, csatlakozott az indítványhoz és a maga védettje érdekében is ugyanilyen indítványt terjesztett elő. Azután mind a két védő együttesen indítványozta, hogy a törvényszék tartson helyszíni szemlét, hallgassa ki tanuként Vivante bárónét, az esküdtekhez pedig intézen két pótkérdést: az egyiket arra vonatkozólag, hogy nem történt-e hullafertőzés, mert be van igazolva, hogy Franke Kurt már csak azután metszette el áldozatának nyakát, mikor Earl Julia meghalt, a második pótkérdés pedig vesse fel, hogy nem forgott-e fenn a gyilkosság elkövetésekor pillanatnyi elmezavar?

Miután a közzévaló valamennyi indítvány elvetését ajánlotta, a törvényszék visszavonult tanácskozássra, majd az elnök kihirdette, hogy a bíróság elutasítja az indítványokat és nem kívánja kiterjeszteni a bizonyító eljárást.

A bizonyítási eljárás befejezése után az ügyész tartotta meg vádbeszédét, majd **Pressburger dr.** és **Hoffmannthal dr.** mondták el védőbeszédeiket, mire az esküdtek határozathozatalra vonultak vissza. Rövid tanács-

kozás után kihirdették a verdiktet, amely szerint **Davit Emot és Franke Kurtot a rablógyilkosság büntetésében bűnösöknek mondták ki s ez alapon a bíróság Davit Emot kötélt általi halálra, Franke Kurtot 15 évi sulyos börtönre ítélte.**

Mindkét elítelt az ítéletet a legnagyobb nyugalommal hallgatta meg.

Az élelmicikkek árának maximálása

A dinnye és paradicsom maximális árai

A Zöldség- és Gyümölcsforgalmi Intéző Bizottság a paradicsom és dinnye maximális árát augusztus 8-tól 15-ig a következőkben állapította meg (az első ár 100 kg.-ként, koronában, a termelőnél, a második ugyanígy a nagykereskedőnél, a harmadik különként fillérben a fogyasztónál értendő): paradicsom 70, 102, 124; faj sárgadinnye (cantaloup turkesztán fajták) 80, 102, 120; közönséges sárgadinnye 50, 68, 80; faj görögdinnye 60, 79, 92; közönséges görögdinnye 40, 46, 66.

A szilva, szilvakészítmények és szilvacefre maximális árai

A városi tanács közhírré tette, hogy július hó 12-től kezdődőleg a minisztérium 2998. számú rendeletével az őszi szilva maximális ára 33 koronáról 40 koronára, a nyári szilváié 22 koronáról 28 koronára, a nyári szilvából készült 3—4 százalékos szesztartalmu cefre 20 koronáról 22 koronára, az őszi szilvából készült 5 százalékos vagy ennél magasabb szesztartalmu cefréé 30 koronáról 32 koronára emeltetett.

SZÍNHÁZ

Pálmay-est a Vigszínházban

Meleg, színes ünnepléssel fogadta a debreceni közönség a nagy operett-művésznőt: **Pálmay Ilkát,** akinek művészi nagysága előtt hódolt Magyarország és a világ. Ma e hódolatot csak egy város művészetet szerető közönsége tette Pálmay Ilka lábai elé, de olyan lelkesedéssel és szeretettel, amely egy egész világ szeretetével és lelkesedésével ért föl. — Szünni nem akaró taps kísérte és követte jelenéseit, amelyeknek mindegyikében elbájolóan kedves, friss, nagyszerű volt. Mint pompás Médi épügy, mint kiváló előadóművésznő, elragadó volt és a közönség elismeréssel hódolt csodálatos nagy művészetének.

A művészgárda, amely a Pálmay-estén szerepelt, szintén teljes mértékben megnyerte a közönség tetszését és elismerését. A társaság két hölgytagja: **Sugár Terus** és **Lázár Margit,** két közvetlenséggel tele, kitünő művészi erő, akik közül Lázár Margit mint nagyszerű előadóművésznő kapott sok tapsot. Sugár Terusnak pompás szavalatáért, szép énekért és táncáért jutott sok-sok elismerés. — Nagy sikere volt különösen **Sziklai Jenőnek,** aki elsőrangú táncos, finom, megnyerő megjelenésű, tehetséges színészember. — **Fehér Artur** mint élvezetes konferencier és mint kitünő előadó művész, a debreceni közönség tetszését és elismerését is egészben megnyerte. **Inke Rezső,** a kiváló és neves színész, a „Médi”-ben mint Novotni adott nagyszerű alakítást, amelyért a közönség sokáig és hála-lasan tapsolt neki.

Általában a kitünő művészi erőkből álló társaság pompás és bő műsort adott elő s a közönség mindvégig nagyszerűen mulatott.

A zongoránál Fenyves Gábor karnagy ült, aki a magánzámokat nagy rutinnal, finoman kísérté. (—)

Pálmay Ilka vendéglátéka. Ma este fél kilenc órakor másodszer kerül színre Pálmay Ilka és a budapesti Vigszínház művészgárdájának vendéglátékával a Médi című operett, melyben a művész a címszerepet játssza. Színre kerül még a „Kíméletesen“ című dialóg Molnár Ferencről, „A vak katoná“ Mezei Adolftól, a „Mester“ Szenes Bélától. A tegnapi előadással Pálmayék rendkívül nagy és zajos sikert arattak. Nem is emlékszünk még arra, hogy a közelmúltban lett volna ilyen szédületes nagy sikere vendéglátéknak, mint amint a derék budapestiek arattak. A nézőtér állandóan visszahangzott a sok tapstól meg ujjazástól. — A mai előadásra jegyek a Vigszínház pénztáránál előre válthatók.

Piros bugyelláris. Szombaton és vasárnap került színre a Vigszínházban a Piros bugyelláris, melyet az Egyetértés színjátszó társasága ad elő. Érdekes és megemlést érdemlő, hogy az ambiciózus és dicséretreméltó társaságot a fővárosi sajtó is szépen méltatja. A Pesti Hírlap meleg elismeréssel emlékezik meg az Egyetértés színjátszó társaságáról, akik nagy és őszinte sikereket aratnak a Vigszínházban. Jegyek a Vigszínház pénztáránál előre válthatók.

Az árendás zsidó ma utoljára az Apollóban.

Clara Kimball Young ma utoljára lép fel filmen az Urániában „A kaméliás hölgy“ című világhírű drámában.

Oroszország

Mozgósítás Oroszországban

Bern, augusztus 7. Párisba érkezett orosz szikratávirat szerint a szovjet-kormány elrendelte az 1893—1897. évfolyambeliek azonnali behívását.

A szibériai csehek egyik várost a másik után foglalják el

Berlin, augusztus 7. Stockholmi távirat szerint a cseh-szláv csapatok lassan, de biztosan vonulnak nyugat felé és egyik várost a másik után foglalják el, mindenütt feloszlatták a helyi szovjeteket és a vörös gárdákat s most, miután japán segítő csapatokkal erősödtek meg és így sokkal nagyobb biztonságban érzik magukat, gyorsabb ütemben folytatják diadalutjukat. A szovjet-kormányhoz ultimátumot küldtek s megfenyegették, hogy ha csapatokkal próbálna ellenállani az Urálban, hogy az ott feloszlattott szovjetet vizsgálhassa hivatalába, akkor ők gondoskodni fognak arról, hogy egész Oroszországot kitéhezessék.

Trockij elfogatja a gyáva szovjet-tagokat

Moszkva, augusztus 5. Hivatalos közlés szerint Archangelsket az angolok megszállották.

Trockij hadügyi népbiztos ebből az alkalomból parancsot tesz közzé, amelyben a következőket mondja:

„A körülmények, amelyek között Archangelsk ideiglenes kiürítése történt, mutatják, hogy a helyi szovjethatalom egyes képviselői távolról sem bírnak olyan tulajdonságokkal, melyek minden felelős állásban feltétlenül szükségesek, nevezetesen: nem rendelkeznek eréllyel és bátorsággal. Ismét látszott, hogy vannak szovjet-tagok, akik az első veszély-

nél megfutamodnak, úgy gondolkodván, hogy saját életük megmentése legfontosabb feladatuk. Ilyen embereknek azonban semmi közöségük nincs a forradalmi eszmével. — Minden szovjet-tag, aki elhagyja helyét a nélkül, hogy mindent, ami tőle telik, a védelem érdekében megtett volna, áruló és halállal büntetendő. Megparancsoltam, hogy tartóztassák le Archangelsk város szovjetjének ama tagjait, akik megbízható értesüléseink szerint szökevényeknek tekinthetők és mint ilyenek, a forradalmi törvényszék elé állítandók.“

Franciák és angolok letartóztatása Moszkvában

Moszkva, augusztus 7. Az Izvesztia szerint Moszkvában tegnap több előkelő francia és angol polgárt letartóztattak, nyilván az angoloknak és franciáknak a Murman-vidéken való előnyomulásával kapcsolatban. Ugyancsak letartóztattak Moszkvában több francia és szerb tisztet is, akiknek dolgai a szovjet-kormány gyanusak voltak.

Az orosz vasutasok az ellenforradalom mellett

Moszkva, augusztus 7. Trockij egy parancsa rámutat arra, hogy a cseh irontra menő osztagok rendkívül lassan nyomulnak előre, aminek oka a vasutasok ellenforradalmi részének tétlensége, gyakran rosszakarata. — Azokat, akik rongálják a vasuti anyagot, a törvény egész szigorával fenyegetik.

A népbiztosok tanácsa olyanoknak, akik a irontra önként jelentkeznek, illetve ellátási osztagokba mennek, eddigi bériüket és állásuk fentartását igéri.

Menetlevél-iroda

Magyarországból Oroszországba

Letartóztatott fogolyszöktető hamisítók

A debreceni katonai rendőrség egy veszedelmes fogolyszöktető bandát tartóztatott le, amely hamis utlevelek gyártásával és foglyok kiszöktetésével foglalkozott.

A banda eljárása a következő volt: Öt-hat orosz fogollyal megbeszéltek, hogy jó fizetés ellenében szabadságlevelet, meg utlevelet szereznek nekik s azzal az oroszok hazaszökhetnek. Miután az orosz foglyok legtöbbjének tetemes összegű pénze van, a dolog könnyen ment és az oroszok szívesen fizettek 2000—3000 koronát azért, hogy hamarabb hazamehessenek. A banda tehát kiállított egy hamis menetlevelet a rendesen öt tagú társaságnak a határszéli állomásokra, vagy éppen Ukrajnába, mint magyar katonák részére. Felöltöztették őket magyar katonaruhákba, az egyiket, aki legjobban tudott magyarul, megtették tizedesnek és kinevezték a csoport vezetőjének. Egy ilyen ötös társaság ezért fizetett a bandának fejenként 400 koronát s „bélyeg és egyéb költségek“ címén még 300—400 koronát.

Természetesen a legtöbb esetben ezeket az orosz foglyokat a határon föltartóztatták és visszaszállították, de néhány transzportnak sikerült kiszöknie. A legutolsó szállítmányúál azonban rajtavestettek. Az egyik értelmes orosz, akit visszahoztak, ráismert a hamisítóra s a katonai rendőrség, amelynek részéről Orosz Endre hadnagy és Bor-

bély Sándor őrmester végezték nagy eréllyel és ügyességgel a nyomozást, leleplezte az egész bünszövetkezetet.

A banda tagjait lassankint a különböző kávéházakban összefogdosták s ma már mindannyian a katonai rendőrség kezében vannak. A szövetkezet tagjai voltak Rosenthal Mór tizedes, Hartstein Izsák, Hornstein Mayer és Fischer Mór. A közkereseti társaság kihallgatása alkalmával beismerő vallomást tett s ennek során kiderült még az is, hogy nemcsak orosz foglyokat szöktettek ki, hanem voltak olyan Oroszországból hazajött, magyar hadifoglyok, akik félve az újabb katonai szolgálattól, vissza akartak szökni Oroszországba. A közkereseti társaság ezeknek is adott hamis menetlevelet, persze szintén jó borsos áron. A katonai rendőrség Rosenthal és társai közül csak Rosenthalnál talált egy kevés pénzt a meglehetősen jó üzletmenet dacára, mert a társaság jól élt és az oroszoktól kicsalt pénzt elmulatta.

A katonai rendőrség az egész társaságot ma utha indította a hadbírószághoz.

HIREK

— **A 39-esek Hadi Albuma.** Emlékezhettek rá olvasóink, hogy ez év elején a város különböző helyein, hivatalos helyiségekben, előkelőbb üzletek kirakatában egy merészen előrehaladó, vassisakos katonacsapatot ábrázoló plakát jelent meg. A kép alatt e szavak álltak: „Készül a 39-esek Hadi Albuma.“ Azután egy rövid ismertetés, egy rövid felszólítás és jelzése annak, hogy ez év második felében megjelenik és ára 40 korona lesz. E plakátok aztán lassan eltűntek. Kivette a nap a színiüket, eltépte az idő a szövegüket. Nem látjuk már régen, legföljebb zárt helyeken itt-ott. De amint értesülünk, a 39-esek Hadi Albuma nemhogy nem tűnt el, inkább elkészült. Elkészült annyira, hogy már csak a végső simítások, a végleges összeállítás kell. Még e hó végéig be lehet küldeni Könyvgrätzbe, az Album szerkesztőségéhez elcsesett, eltűnt, rokkant 39-esek arcképét, akkor aztán végleg le lesz zárva az Album. A rég elfelejtett plakátok is fel fognak elevenedni a napokban. Más szöveg lesz ugyan rajtuk, azt fogják hirdetni, hogy elő lehet fizetni a 39-esek Hadi Albumára. Az lesz rajta, hogy 3000 39-es képe lesz benne az Albumban. Reméljük, hogy azok, akiknek arcképe benne lesz, vagy akik hozzátartozóik arcképét beküldték, az első napon megrendelik ezt a több száz oldalra terjedő, a 39-esek dicső tetteihez méltónak ígérkező háborus emlékkönyvet. Amint értesültünk, az összes Debrecenben levő 39-es tisztek támogatják az Album jelenleg itt tartózkodó szerkesztőjét is, ami természetes is, még el lehet várni azt is, hogy minden Debrecenben tartózkodó vagy Debrecen vidékén lakó 39-es katoná — tiszts és közlegény — felmentett, szabadságolt vagy rokkant, terjeszti ezrede dicsőségének ezen legszebb hirdetőjét, ezene mlékét. Minden szobornál, minden képnél szebben beszél a 39-esek Hadi Albuma. Emléke lesz a mai nemzedéknek, ereklyéje egy késői utókornak.

— **Az amerikai álnevű huszár.** A katonai rendőrség a napokban letartóztatott egy magát Kovács Sándornak nevező 9. huszárezredbeli katonát, aki félév előtt szökött meg csapatától és azóta különböző városokban zsebtolvajlásból tartotta fenn magát. A debreceni katonai rendőrség kinyomozta, hogy Kovács Sándor igazi neve Világi Lajos, amerikai születésű magyar ember, akinek szülei a zemplénmegyei Ladmócra valók. — Kovács-Világi, féle a rögtönítélő bírósági el-

járásától, augusztus 1-én, amikor a fogda udvarán sétáltatták, egy őrizetlen pillanatban fölugrott a szemetes-ládára, onnan átvette magát a kerítésen és mielőtt az őr fegyverét használhatta volna, elmenekült. A katonai rendőrség azóta nyomozta és vasárnap reggel a pályaudvaron épen akkor sikerült elfogni, amikor egy utas zsebéből a pénztárcát akarta ellopni. Megbilincselve szállították be a katonai rendőrséghez, ahol kihallgatása alkalmával mindent bevallott. Megmotoszása-kor már nagyobb pénzösszeget is találtak nála, annak jelölés, hogy azóta több lopást követett el. Világi közben nagyon meg lehetett szorulva, mert bakancsát és ruháit is 40 koronáért eladta. — Legközelebb átadják a hadosztálybírósnak.

— **Az osztrák gyermekek átvétele.** — P e t ő Pál dr., a Népjelölti Hivatal igazgatója, ma a következő fölhívást adta ki: Amennyiben a Debrecenbe nyaralásra érkezett német gyermekek átvételére többen azért nem jelentkeztek, mivel az értesítő levelezőlapot nem kapták meg, ezúton is értesítjük s egyben kérjük a vendéglátó szülőket és mindazokat, akik nyaraló gyermekeket még óhajtanak, hogy a gyermekek átvétele végett a mai napon jelentkezzenek az állami gyermekmenhelyen.

— **Kivégeztek egy katonaszökevényt.** Budapesti tudósítónk táviratozza: G o n d a József 9. honvéd tüzérezredbeli katonát, aki a statárium alatt többször megszökött, a budapesti honvédbírósnak halálra ítélte. Az ítéletet ma végrehajtották.

— **Pályázat préselt vasra.** A kereskedelmi és iparkamara ezúton közli, hogy a cs. és kir. hadügyminisztérium árleltést hirdet cca 650 vaggon srappel töltelék golyóra préselt vasból. Az ajánlatok ivenkint 2 koronás okmánybélyeggel ellátva, közvetlenül a hadügyminisztérium 18. osztályához 1918 augusztus 20-ig küldendők be.

— **Álkijárók letartóztatása.** Az utóbbi időben többször tettek a rendőrségen és a katonai rendőrségen is följelentést olyan családok ellen, akik jó pénzért arra vállalkoznak, hogy katonák fölmentését a minisztériumokban kiírják. Természetesen a pénz fölvétele után semmit sem tesznek, mert nem is tehetnek. A katonai rendőrségnek most sikerült megint egy ilyen katonát elcsipni, aki egy asszonyt 400 korona erejéig csapott be Persze semmit sem tett ő sem a becsapott asszony urának fölmentése érdekében, hanem felutazott Budapestre és ott a pénzt elverte. Amikor azonban a katonai rendőrségre fölidézték, a pénzt visszafizette az asszonynak.

— **A m. kir. budapesti 1. honvédhuszárezred rokkant-, özvegy- és árva-alap kezelésére felkéri** rang és rendfokozati különbség nélkül az ezred sebesülés, betegség vagy hadifáradalmak következtében megrokkant tagjait, elesett hősök özvegyeit és árváit, hogy amennyiben segélyre szorulnak, ez iránti kérvényüket szeptember 1-ig a m. kir. 1. honvédhuszárezred pót század parancsnokságának (Budapest) okvetlen nyújtásuk be. A kérvényhez vagyontalansági bizonyítvány csatolandó.

— **Bőrcserzésre vonatkozó engedélyek kiadásának beszüntetése.** A polgármesteri hivatal közli a közönséggel, hogy a kereskedelmi miniszter a bőrcserzésekre vonatkozó engedélyek kiadását beszüntette. A rendelet folytán sem a polgármesteri hivatal, sem a közlélmzésési ügyosztály bőrcserzési, bőrkikészítési engedélyeket ki nem adhat. Azokat a gazdákat, akik bőrcserzési engedélyért fordultak a polgármesteri hivatalhoz vagy a közlélmzésési ügyosztályhoz, a rendelet arra utasítja, hogy az elhullott vagy kényszer által levágott állat bőrét a legközelebb lakó igazolt nyersbőrkereskedőnek adják el, vagy pedig a Bőripari Központ r.-t.-nak (Budapest, Nádor-u. 19.) megvételre ajánlják fel.

— **Amerika németgyűlölete.** Amerika vad háborús kedvére és feneketlen németgyűlöletére jellemző az a nyilatkozat, amelyet a „Daily News“ egyik legutóbbi száma közöl Charles Edward Russeltől, a Londonba küldött amerikai propaganda-bizottság vezetőjétől. Az újságírónak arra kérdésére, hogy képesek tartja-e Németországot a demokratikus átalakulásra, Russel átkozni kezdte a „Császárt“ és többek közt azt mondta, hogy „mi szívesen adnánk kötelet a császárnak, hogy felakassza magát“. Az Amerikába vándorolt németek között — mondja tovább Russel — sok rendes, nyugodt és kellemes ember volt, de a mai németek már egészen mások, mint a régóta nálunk élő németek. A mai német országának berendezkedése, szelleme következtében középkori, terhelt, zsarnoki hajlamu, aki nem alkalmas arra, hogy a modern civilizált társadalom tagja legyen. Az amerikai nép sohasem fog kibékülni a németekkel, ha továbbra is bombázzák az amerikai kórházakat és kegyetlenkednek a kezüibe jutott foglyokkal. Az ilyen dolgok annyira elkészerítik az amerikai embert, hogy a német név még száz év múlva is gyűlöletes lesz előtte. Egy önérzetes amerikai sem fog ízetet kötni az ilyen néppel. Amerika számára nem lesz többé német irodalom, sőt német zene sem. Egész Németországot bojkottáljuk és minden egyes németet úgy kerülünk majd, mint a belpoklost. Németország tehet a háború után, amit akar, boldogulhat is, de Amerikának nem lesz semmi köze hozzá, sem kereskedelmi, sem társadalmi téren.

— **Pénztároskisasszonyt** keresünk, lehetőleg megfelelő gyakorlattal. Hegedűs és Sándor könyvkereskedése, főposta mellett.

NYILTTÉR. *)

PORTOIS Butorok
& FIX. és lakás berendezések
legnagyobb választékban, különféle kivitelben minden árban.

A debreczeni kir. törvényszéktől
P. 1932/1/918.

Hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék dr. Babó Mihály ügyvéd által képviselt Erdős Lajosné szül. Pócsi Mária kiskunhalasi lakos folyamodó kérelme folytán 1894: XXXI. t. c. 77 §-ának b. pontja alapján felhívja, az ismeretlen helyen tartozkodó Erdős Lajos debreczeni volt lakost, hogy feleségével Hajduböszörményben az 1899 évi március hó 1. napján a hajduböszörményi állami anyakönyvezető előtt kötött házasságon alapuló életközösséget a jelen hirdetménynek a hivatalos hirdalában történt másodszori beiktatását követő naptól számított egy év alatt állítsa vissza, mert ellenkező esetben a folyamodó keresete következtében a bíróság a házasság felbontása felől fog határozni.

Felhívja továbbá, hogy tartózkodási helyéről a bíróságot értesítse, mert ellenkező esetben a megindítandó bontóperben új hirdetményi idézés mellőzésével dr. Olchvári László ügyvéd debreczeni lakos most kinevezett ügygondnok fogja őt képviselni.

Debreczen, 1918. július 25.

Török sk. tábla bíró.

A kiadmány hitelűl:

Kiss Károly.

irodatiszt.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása minden szó 20 fillér. Vastagabb betűbőszűdett szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Natósági lojás
8-án és 12-én délelőtt kapható Bargaudia 4. Ára 70 fillér.

Bőrbeadó
18 hold föld a monostorpályi út mellett, közel a városához. Bériet kezdete 1918. október 1. Érdeklődni lehet Bolog István anyagkezelőnél, Károly Ferenc József-ut 18.

Natónal-
kasszákat legjobban javít Keszler, első debreceni műszerész, Széchenyi-utca 1.

10 minőségű tégla és cserép
vegona rakva eladó. — Értekezhetni Tóth István építésznél Poroszlay-ut 1 Sestakert.

Eladó
kedvező fizetési feltételek mellett a Mester-utca végén gyermekmenhely és a Csapatkórház mellett 7400 négyzetööl területű kitűnő minőségű alj, fekete jó termő föld, a vasuti sínek mellett, a Mester-utca végén a nagytemplomtól válog 8 perc távolságra. Ezen telep konyha kertészetre vagy lueernának nagyon alkalmas. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Akinek
törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Birtokház 3.

Nyomdászatanoncok

felvételnek
Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Debrecen, Plac-utca 49.

ADAKOZZUNK A VÖRÖS KERESZTNEK!

Egy 3-10 lóerejű

villamos motorhoz való szabályozható indító, ellentállással és egy szabályozható szijleszorító tárcsával együtt eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

VISZKETECSÉGET, SÖMÖRT, RÜHT
a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fiesch-féle eredeti törvényesen védett „SKAROPOR-KEKŐCS“. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Fiesch-féle kérik. Próbátégely K 3.—, nagy tégely K 5.—, családi tégely K 12.—. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhető: Dr. Fiesch E. „Korona“ gyógytára, Győr. Vételnél a „SKAROPOR“ védjegyre ügyeljünk!

13-15 éves

Rifutó leány

azonnali belépésre felvétetik a kiadóhivatalban.

JÁNOSI ZOLTÁN
ABSOLON
című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történeti tragédiája
Ára finom fehér papíron K 6.—
„ finom velin papíron K 8.—
kötve mindegyik 4 koronával drágább
kiadóhivatalunkban kapható.